

o rozhodnutí rozporu mezi nižšími stolicemi v otázce, zda má místo řízení nesporné, či sporné. V tom směru jest uvážiti, že § 1221 obč. zák. předepsal pro vyšetření majetkových poměrů rodičů, důležitých pro vyměření výše věna, zvláštní od řízení sporného odchylný způsob postupu a že tudíž rodičové nevěsty mají na to nárok, by se proti nim nepostupovalo podle přísných pravidel civilního soudního řádu, nýbrž v řízení mimosporném. Tomu není na závalu, že ustanovení § 308 ex. ř. mluví o žalobním právu vymáhajícího věřitele, neboť ustanovení to má na zřeteli obyčejné případy, v nichž jest postupovati pořadem práva. Tím není však vyloučen pořad řízení mimosporného tam, kde zákon toto řízení předepsal, jako zde. Tu i vymáhající věřitel, jemuž byl takový nárok přikázán k vybrání a jenž právě podle § 308 ex. ř. vystupuje jen jako její zastupce, použití může jen téhož způsobu řízení jako ona, tedy řízení nesporného. Podobně odkázal § 1 zákona ze dne 15. října 1925, čís. 217 Sb. v provedení § 105 úst. listiny nároky tam uvedené na pořad práva, avšak s výhradou, že tam, kde nesporné řízení v zákoně předepsáno, má býti nárok uplatňován předepsaným řízením nesporným. Neprávem proto poukázal rekursní soud vymáhající věřitelku na pořad práva. Bylo proto zrušiti napadené usnesení a poukázati rekursní soud, by rekurs věcně vyřídil, nepřihlížeje na dále k svému odchylnému právnímu názoru co do způsobu řízení, jehož jest použití. Otázku, zda jest nárok manželky na zřízení věna zábavitelným čili nic, kterou již řešil bývalý nejvyšší soud v rozhodnutí čís. 1868 úřed. sbírky, nelze tu rozhodovati; o ní by mohl rozhodnouti podle § 39 čís. 2 ex. ř. jen soud exekuční sub I. uvedený pořadem stolic, a to podle předposledního odstavce citovaného § i z úřadu, nikoli nesporný soud sub II. uvedený a tedy ani vyšší stolice v pořadí tohoto řízení nesporného, ježto příslušnost exekučního soudu jest výlučná (§ 51 ex. ř.) a bylo by zmatečností (§ 78 ex. ř., § 514 druhý odstavec a § 477 čís. 3 c. ř. s.), kdyby o otázce té rozhodl nesporný soudce. Nicméně jest ještě otázka jiná, otázka nejen zábavitelnosti, nýbrž přímo jsoucnosti nároku, kterou ovšem musí řešiti soud, jenž podle § 308 ex. ř. o něm uznává, zde tedy nesporný soudce, neboť musí rozhodnouti, zda tu nárok již je, zda již vznikl, čili nic, zda jej tedy přiznává, čili nic. A tu musí uvážiti, zda podle § 1220 obč. zák., jenž mluví o dceřině žádosti o věno, vzniká nárok na zřízení a vyplacení věna i tehdy, když dcera nežádala ještě za jeho zřízení, tedy vzniká-li již sňatkem dcery, či teprve vznesením její žádosti (srv. stejnou »žádost« při nároku na bolestné podle § 1325 obč. zák. a judikát čís. 204 bývalého nejvyššího vídeňského soudu), a sluší uvážiti, že, byl-li by tu nárok i bez žádosti, musil by také býti předmětem pozůstalosti, zemřela-li by dcera ještě před vznesením žádosti. Bylo-li by uznáno, že žádost jest podmínkou nároku, musila by se otázka, zda podmínka nastala, vyšetřiti i tehdy, když by otec byl majetkově způsobilým věno zříditi. Na to bylo upozorniti.

Čís. 11008.

Na práva kupitele z kupní smlouvy, při níž si prodatel, odevzdav věc kupiteli, vyhradil k prodané věci vlastnické právo až do zaplacení kupní

ceny, nelze vésti exekuci podle § 325 ex. ř., nýbrž podle §§ 331 a násl. ex. ř. Povolení exekuce zabavením těchto práv nevadí, že v návrhu na povolení exekuce nebylo uvedeno, kdo a kdy zaplatí zbytek kupní ceny, po jehož zaplacení mělo dojít k převodu vlastnického práva.

Nárok povinného na devinkulaci spořitelní vkladní knížky dané jako kauce třetí osobě není nárokem majícím majetkovou hodnotu a nárokem zpeněžitelným; nehodí se proto za předmět exekuce pro peněžitou pohledávku.

(Rozh. ze dne 19. září 1931, R I 724/31.)

K vydobytí peněžitě pohledávky navrhl vymáhající věřitel povolení exekuce 1. zabavením dlužníkovy nároku proti firmě P. na převod vlastnického práva k elektrickému klavíru a k hudebním kotoučům po zaplacení zbytku kupní ceny, 2. zabavením práva na devinkulaci dlužníkovy spořitelní vkladní knížky, kterýžto vklad byl ve prospěch poddlužnice Anny Sch-ové vinkulován jako kauce. Soud první stolice exekuce povolil, rekursní soud exekuční návrhy zamítl. Důvody: Především jde o zabavení nároku, který přísluší straně povinné proti firmě P. na převod vlastnického práva k elektrickému klavíru a dvaceti hudebním kotoučům po zaplacení zbytku kupní ceny. Z toho vyplývá, že poddlužnice prodala straně povinné klavír na splátky, dala jí ho do užívání a vyhradila si až do úplného zaplacení právo vlastnické. Avšak exekuci na právo vlastnické nebo na jednotlivá oprávnění práva toho zákon nezná, nýbrž jen exekuci na věc samu. Má-li tedy býti věc dlužníku teprve vydána (tu jeho vlastnické právo uvolněno), jest vésti exekuci na nárok na vydání věci, by mohla býti vykonána exekuce na věc. (Neumannův komentář k § 330 ex. ř.) Návrh jest i neurčitý, neuváděje, zda chce vymáhající věřitel zbytek kupní ceny sám ihned doplatiti, či zda má tak učiniti strana povinná ve lhůtách, které jí byly původně povoleny.

Dále jde o exekuci zabavením práva na devinkulaci dlužníkovy spořitelní vkladní knížky na 10.000 Kč, kterýžto vklad byl ve prospěch poddlužnice Anny Sch-ové vinkulován jako kauce. Exekuce na jiná práva majetková podle § 330 ex. ř. týká se práv majetkových, jež nenáleží ani k pohledávkám peněžitým, ani k nárokům na vydání nebo plnění hmotných věcí, a předpokladem přípustnosti exekuce na tato práva jest, že jsou zcizitelná neb alespoň při nejmenším se zřetelem na výkon zpeněžitelná. S tohoto hlediska vymykají se exekuci všechna svou povahou nejvýše osobní práva, i když nějaký prospěch majetkový pro dotyčného mají, pokud jich výkon nemůže býti přenechán jinému. (Neumannův komentář k cit. paragrafu.) Ku právům povahy právě uvedené patří nesporně nárok na devinkulaci vkladní knížky spořitelní, jehož zpeněžení, i kdyby skutečně existoval, není možné. Vymáhající věřitel se nedomáhá exekuce zabavením kauce samé, takže návrh exekuční tak, jak byl podán a povolení exekuce návrhu tomu vyhovující míjí se s účelem exekuce, to jest s uspokojením vymáhaného nároku.

Nejvyšší soud co do exekučního návrhu 1. obnovil usnesení prvního soudu, co do exekučního návrhu 2. napadené usnesení potvrdil.

Důvody:

Otázku, zda a jak lze vésti exekuci na kupitelova práva z kupní smlouvy, při níž si prodávatel, odevzdáv věc kupiteli, vyhradil k prodané věci vlastnické právo do zaplacení tržové ceny, řešil tento nejvyšší soud v rozhodnutí čí. 7174 sb. n. s. a dospěl z úvah tam blíže uvedených, na něž se odkazuje, k závěru, že na taková práva nelze vésti exekuci podle § 325 ex. ř., že však má u nich místo exekuce podle §§ 331 a násl. ex. ř. V projednávaném případě jde o exekuci na kupitelův nárok na převod vlastnictví k věci koupené s výhradou prodávatelova vlastnického práva až do zaplacení kupní ceny. Jde tudíž o právo, na něž podle toho, co bylo řečeno, jest exekuce podle § 331 ex. ř. možná. Opačný názor rekursního soudu neobstojí. Exekuční návrh podle § 331 ex. ř. má podle ustanovení tohoto § obsahovati návrh vymáhajícího věřitele na vydání příkazu dlužníkovi, by se zdržel všelikého nakládání s právem, tvořícím předmět exekuce, po případě též na vydání záповědi osobě k plnění povinné, by neplnila dlužníkovi. Exekuční návrh dovolacího rekurenta po této stránce vyhovuje předpisu zákona. Nebylo proto zá_vady, by exekučnímu návrhu, pokud zněl na zabavení nároku ad 1. nebylo vyhověno. Co se toho týče, že v návrhu nebylo uvedeno, kdo a kdy zaplatí zbytek kupní ceny, po jehož zaplacení mělo k převodu vlastnického práva dojíti, neprávem v tom spatřoval rekursní soud nedostatek návrhu, pro který žádané zabavení nelze povolit. Otázka zaplacení zbytku tržové ceny jako předpokladu převodu vlastnického práva přijde na přetřes teprve při zpeněžení zabaveného nároku a proto zatím, pokud jde o zabavení, na tom, kdo a kdy zbytek tržové ceny zaplatí, nesejde, pokud se týče nedostatek patřičného návrhu v tom směru není na zá_vadu povolení exekuce. Rekursní soud, změniv usnesení prvního soudu a zamítnuv návrh na povolení exekuce ad 1., pochybil.

Nebylo však lze přiznati oprávnění dovolacímu rekursu, pokud směřuje proti tomu, že rekursní soud zamítl návrh na povolení exekuce na nárok povinné na devinkulaci spořitelní vkladní knížky na 10.000 Kč, dané jako kauce Anně Sch-ové. Zamítnutí to je opodstatněno tím, že nejde, jak správně rekursní soud uvedl a blíže dovodil, o nárok mající majetkovou hodnotu a o nárok zpeněžitelný. Takový nárok se za předmět exekuce pro peněžitou pohledávku nehodí (sb. n. s. čí. 4199, 5908, 6162, 10.158, 10.453 a jiné). Povolení exekuce na nárok ad 2. bylo odepřeno právem.

Čís. 11009.

Při odhadu (k účelům poplatkovým) domu se starými nezvýšenými činžemi jest vyšetřiti vedle hodnoty stavební (pozemkové) a výnosové i hodnotu prodejní, totiž cenu, jež se v téže krajině za podobné činžovní